AmCham Latvia
Thought leadership hub

Vīzija par Latvijas veselības aprūpes sistēmu

DECEMBRIS 2019

Paredzami un pārdomāti politikas uzlabojumi, visu iesaistīto pušu iekļaušana un uz pierādījumiem balstīta lēmumu pieņemšana ir ilgtspējīgu veselības aprūpes reformu pamatā, sniedzot pienesumu katram sabiedrības loceklim, vienlaicīgi nodrošinot arī pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi.

Inovācijas veselības aprūpes tehnoloģijās – medikamentos, medicīnas iekārtās, diagnostikas tehnoloģijās un arvien biežāk arī digitālās veselības jomā – maina veidu, kā veselības aprūpes sistēmas tiek organizētas.

Veselīgi iedzīvotāji un veselīgs darbaspēks nodrošina valsts ekonomisko attīstību.

Vīzija

Mūsu kopīgais redzējums ir vesels cilvēks šodien un nākotnē. Galvenie mērķi – panākt garāku paredzamā mūža ilgumu un labākus ārstēšanas rezultātus, tādējādi padarot visu sabiedrību veselīgāku un produktīvāku.

Zems iedzīvotāju paredzamais mūža ilgums, līdztekus demogrāfiskajiem izaicinājumiem, pieaugošā hronisku slimību izplatība un darbaspēka trūkums norāda uz nepieciešamību steidzami investēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē, lai mazinātu izveidojušos plaisu salīdzinājumā ar citām attīstītajām valstīm.

Paredzamais dzīves ilgums, kopējais iedzīvotāju skaits dzimšanas brīdī, 2017

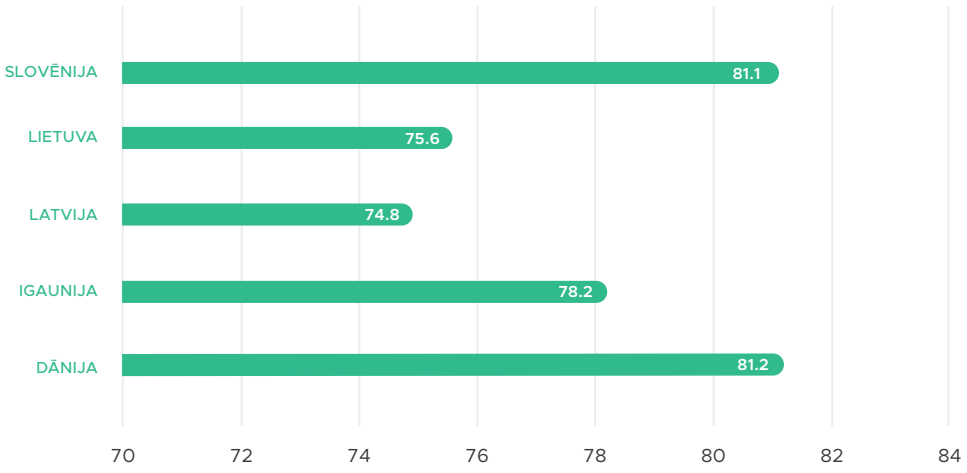

Avots: Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO)

Pacientu ārstēšanas rezultātus galvenokārt nosaka valsts investīcijas un veselības aprūpes sistēmas izmaksu efektivitāte. Vienlīdz svarīgas ir arī indivīdu dzīvesveida izvēles, taču tās nevar uzlabot bez pārdomātas un pietiekami finansētas sabiedrības veselības politikas, kas sasniegtu arī mazāk aizsargātās sabiedrības grupas.

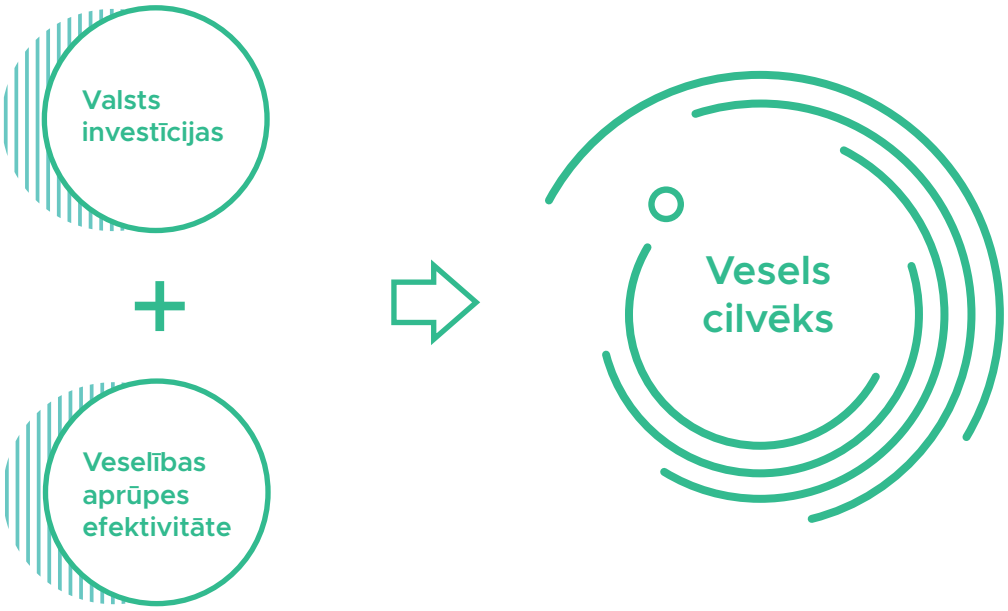

Mēs atzinīgi vērtējam pašreiz notiekošās un rosinātās reformas veselības aprūpē. ATPL atzīmē pozitīvo politiskā kursa maiņu, kas liek uzsvaru uz nepieciešamību investēt veselības aprūpē. Tajā pašā laikā esam identificējuši vairākas problēmas, ko būtu nepieciešams risināt. ATPL biedri ir gatavi sniegt savu redzējumu un veidot dialogu ar valsts institūcijām, lai uzlabotu veselības aprūpes kvalitāti un efektivitāti. Mēs stingri atbalstām nepieciešamību paaugstināt veselības budžetu.

Valsts finansējums veselības aprūpei, 2018

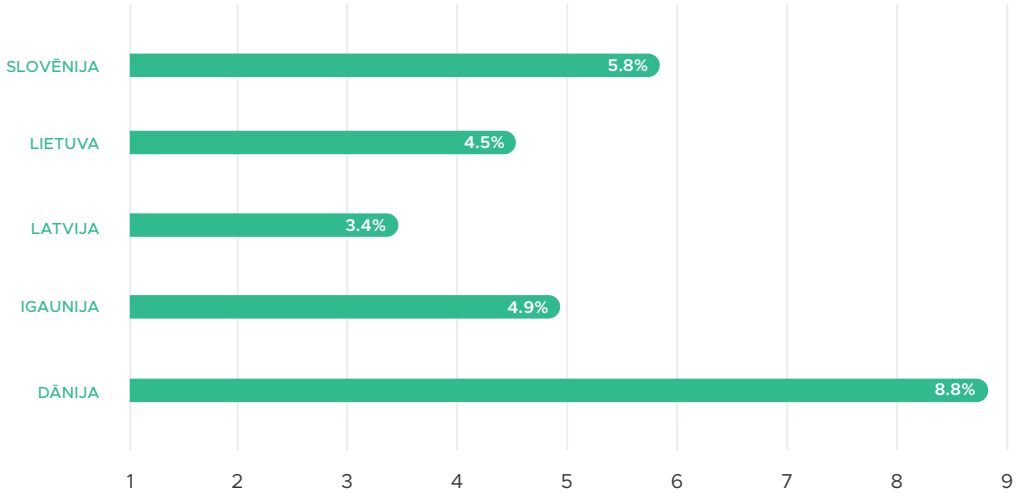

Avots: Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO)

Zems valsts finansējums un augsti pacientu maksājumi ir Latvijai kritisks jautājums. Gan ESAO aptauja (2019.gada maijā), gan ES Padomes īpašās rekomendācijas Latvijai (2019.jūnijā) iesaka palielināt valsts izdevumus veselības aprūpei, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, un samazinātu indivīdu maksājumus, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgākas iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, īpaši mazāk aizsargātām sociālām grupām.

Mēs pozitīvi vērtējam Veselības ministrijas virzību uz labāku pārvaldību reģionālajās slimnīcās, lai nodrošinātu augsto tehnoloģiju un augstas kompetences prasību koncentrāciju izcilības centros, tādējādi panākot efektivitāti, vienlīdzīgu un standartizētu pieeju un labākus ārstēšanas rezultātus. Sekundārajai un terciārajai aprūpe kļūstot ģeogrāfiski attālākai, būtu jāpiešķir lielāka nozīme primārās aprūpes nostiprināšanai, kas palielinātu sabiedrības uzticību un iesaisti reformu īstenošanā.

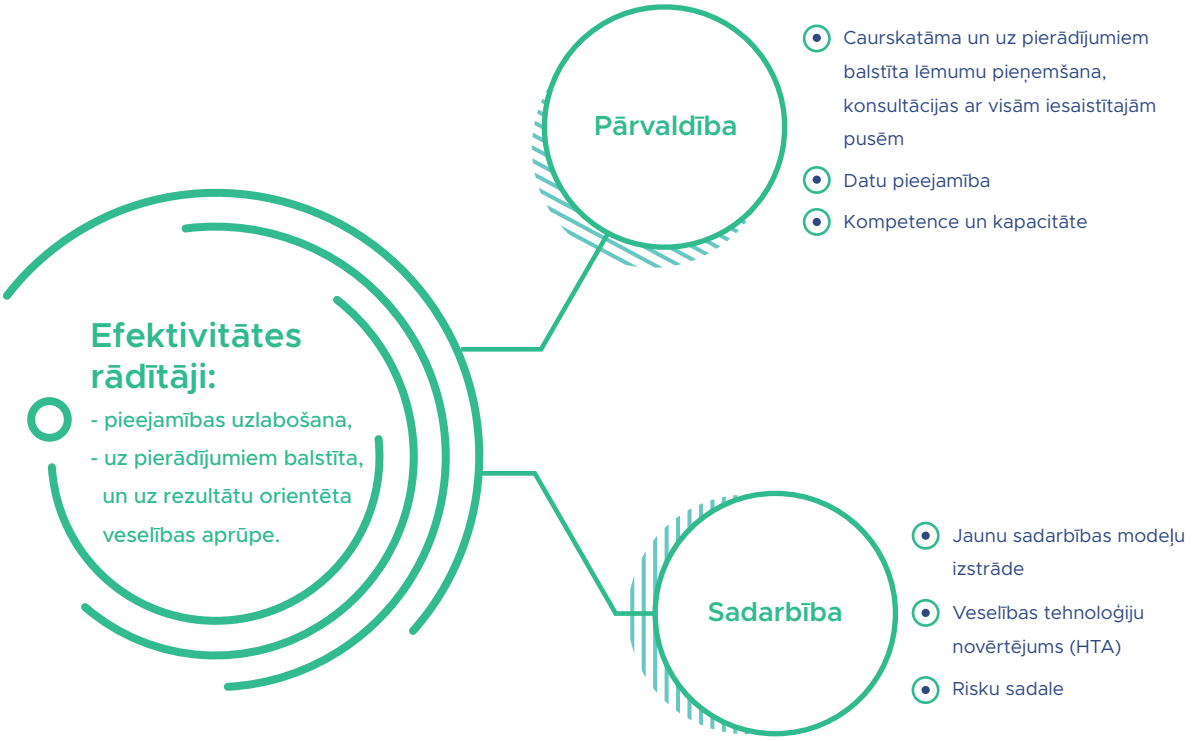

Papildus mērķim panākt veselības budžeta palielināšanu, atbilstošu atalgojuma pieaugumu medicīnas personālam, slimnīcu darba efektivitātes paaugstināšanu un uzlabojumus E-veselībā, ir arī šādi steidzami risināmi jautājumi:

- Ierobežots veselības aprūpes finansējums un īstermiņa budžeta plānošana ar neproporcionālu risku sadali;
- Trūkst caurskatāmības un konsekvences prioritāšu noteikšanā un lēmumu pieņemšanā;
- Nepiemērota vai novecojusi datu infrastruktūra un savienojamība;
- Trūkst pacientu/slimību reģistru, kuros vienkopus pieejami dati par epidemioloģiju, slimību, sniegto pakalpojumu un ārstēšanas rezultātiem.

ATPL veselības aprūpes darba grupa piedāvā vairākus priekšlikumus, tostarp konkrētus pilotprojektus, kas varētu palīdzēt risināt dažus no identificētajiem jautājumiem. Priekšlikumu mērķis ir radīt efektīvāku, taisnīgāku, iekļaujošāku un ilgtspējīgāku veselības aprūpes sistēmu ar uzlabotiem veselības aprūpes rezultātiem, veicinot Latvijas ekonomikas un sabiedrības attīstību.

ATPL veselības aprūpes darba grupa

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā (ATPL) veselības aprūpes darba grupa darbojas kā platforma dažādiem veselības aprūpes nozares uzņēmumiem un organizācijām. Tā apvieno gan vietējo, gan ārvalstu veselības aprūpes uzņēmumu starptautisko pieredzi ar mērķi uzlabot veselības aprūpes kvalitāti un pieejamību.

ATPL veselības aprūpes darba grupas pienesums:

- Atbalstīt Latvijas veselības politikas uzlabojumus, iesaistoties atklātā dialogā ar valsts institūcijām un citām iesaistītajām pusēm;
- Izmantojot gan vietējo, gan starptautisko pieredzi un perspektīvu veicināt efektivitāti, modernizāciju un inovācijas veselības aprūpes sistēmā.

* Ar projektiem var iepazīties sekojošajā tīmekļa vietnē: https://www.amcham.lv/en/programs/advocacy/healthcare

AmCham Latvia

Thought leadership hub

Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā ir vadošā ārvalstu tirdzniecības palāta Latvijā, pārstāvot ap 150 uzņēmumu. ATPL mērķi ir veicināt un stiprināt tirdzniecību, investīcijas, partnerību un draudzību starp ASV un Latviju, kā arī kalpot par viedokļu, zināšanu apmaiņas un kontaktu platformu biedriem, partneriem un starptautiskās uzņēmēju sabiedrības pārstāvjiem Latvijā. Starp ATPL galvenajām prioritātēm ir transatlantiskās tirdzniecības un investīciju stiprināšana, starptautisko talantu piesaiste, kā arī uzņēmējdarbības un investīciju klimata uzlabošana Latvijā.

Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā

+371 6721-2204

amcham@amcham.lv

www.amcham.lv